

Porabje

Tednik Slovencev na Madžarskem • Monošter, 1. februarja 2024 • Leto 34, št. 5

ZAPOSILILI SO ŠE DRUGEGA KUHARJA

PREK GOSPODARSKIH PROGRAMOV DO ...
stran 3

NA URADNEM OBISKU DELEGACIJA SKUPINE ...
stran 4

TAK SE DJEJ PRAVA PORABSKA ŠONKA
stran 8

Tomaž Kovács – direktor Razvojne agencije Slovenska krajina

ZAPOSILI SO ŠE DRUGEGA KUCHARJA

Direktor Razvojne agencije Slovenska krajina (RASK) Tomaž Kovács pravi, da je bilo leto 2023 polno izzivov: »Naša agencija je pred tremi

nekaj svojih naložb. Zaradi drastičnega povišanja energentov je RASK energetske sanirala Slovensko vzorčno kmetijo, in sicer tako da so

za pridobivanje sredstev iz evropskih in državnih virov, od leta 2015 upravlja tudi s Slovensko vzorčno kmetijo (SVK) na Gornjem Seniku. »Kmetija uspešno obratuje, tudi v lanskem letu je poslovala rentabilno. Na začetku leta smo izvedeli, da bo naš kuhar, ki je z nami že od začetka, moral na operacijo kolena, zato smo še pravočasno zaposlili novega kuharja, ki izredno dobro dela. Prej je osem let delal v Avstriji. Omeniti moram še, da smo od gospodarske zbornice Železne županije dobili dovoljenje, da lahko usposabljammo dijake iz monoštrske strokovne šole. Zdaj štirje natakariji oziroma natakarike, od katerih sta dve slovenskega porekla, pri nas opravljajo prakso. Z njihovim delom smo zelo zadovoljni, tako

razmišljajo, da bi, predvsem med turistično sezono, vrata restavracije odprli tudi ob petkih, in ne samo v soboto in nedeljo, kot je bilo do

Organiziramo razne delavnice in izobraževanja ter tudi strokovno ekurzijo, saj želimo pokazati, zakaj je smiselno delati v kmetij-

Slovenska predsednica Nataša Pirc Musar je v sklopu svojega prvega uradnega obiska na Madžarskem obiskala tudi Slovensko vzorčno kmetijo na Gornjem Seniku. Direktor Razvojne agencije Slovenska krajina Tomaž Kovács stoji na levi strani predsednice.

leti prevzela operativno delo pri programu spodbujanja gospodarske osnove avtohtone slovenske narodne skupnosti na Madžarskem, ki ga koordinira in podpira ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, v Porabju pa sodelujemo z Zvezo Slovencev na Madžarskem. Menim, da program uspešno izvajamo. Lani sta izšla dva razpisa. Prvi je bil namenjen gospodarstvu, drugi pa razvoju turizma. Prejeli smo 41 projektov, odobrenih je bilo 32. Ta sredstva so v veliko pomoč gospodarstvenikom in turističnim ponudnikom, saj na ta način lahko krepijo obstoječo dejavnost in postajajo tudi vedno bolj konkurenčni na trgu. Poleg tega jih spodbujamo, naj se udeležujejo različnih sejmov v Sloveniji in na ta način poskušajo pridobiti nova tržišča za svoje izdelke.«

Sogovornik dodaja, da je omenjeni program pomemben tudi za samo agencijo, saj so tako lahko izpeljali že

postavili sončno elektrarno z močjo 30 kWp: »Druga večja investicija poteka pri Hiši jabolk. Uspeli smo razširiti zmogljivosti prede-

Restavracija Slovenske vzorčne kmetije na Gornjem Seniku

lovalnice, letos pa jo bomo še dogradili, saj želimo urediti skladiščne prostore za kmetijsko mehanizacijo. V letu 2023 smo že kupili gradbeni material, gradnja bo končana letos. Zamuda je nastala predvsem zato, ker že leto in pol čakamo na dovoljenje za spremembo lokacijskega načrta. Takoj bomo dovoljenje dobili, bomo začeli delati.«

RASK, ki kot neprofitna organizacija skrbi predvsem

da upamo, da bodo z nami ostali tudi letos.«

Tako kot je običajno, je v zimskih mesecih restavracija na SVK zaprta. To obdobje so izkoristili za nujna manjša vzdrževalna dela. Tomaž Kovács napoveduje, da bodo imeli februarja že delno odprto oziroma bodo pripravljali plošče po naročilu gostov, od marca pa bodo delovali po ustaljenem delovnem času. Glede na to, da imajo zdaj dva kuharja,

V zimskih mesecih je Slovenska vzorčna kmetija zaprta. Februarja bo že delno odprta, od marca pa bodo delovali po ustaljenem delovnem času.

zdaj. Tudi kmetijski del na SVK je lani dobro deloval, čeprav ni bilo vse idealno. Spomladanska pozeba je poskrbela, da je bil pridelek jabolk prepolovljen: »Nabrali smo okoli 15 ton jabolk, leta 2022 jih je bilo 30 ton.« V hlevu je 24 glav živine, 8 so jih lani odpeljali v klavnico, sveže meso pa so ponudili kot jedi na krožniku v restavraciji. Oba apartmaja in sobe so bili lani, predvsem med marcem in oktobrom, dobro zasedeni, prevladovali pa so madžarski gostje.

Tudi v letošnjem letu bo RASK veliko pozornosti namenila gospodarskemu razvojnemu programu, v okviru katerega se napoveduje nov razpis za razvoj turizma. »V sodelovanju z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, s katerim sodelujemo že več kot 10 let, smo tudi lani uspešno izvedli letni program. To sodelovanje je pripomoglo, da so med našimi partnerji tudi kmetje, sadjarji in v zadnjem obdobju tudi predelovalci.

Ta program nam omogoča tudi strokovno pomoč pri vodenju naše kmetije, ki jo izvaja Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor,« je poudaril sogovornik in izpostavil, da kot partnerji že šesto let sodelujejo tudi pri projektu MAJ, ki je namenjen povezovanju in mreženju mladih Slovencev, predvsem iz zamejstva. »Iz leta v leto je vedno več mladih, ki se želijo povezovati, družiti in usposabljanje. Naši dijaki bodo tudi v letošnjem letu sodelovali na aktivnostih, ki jih bodo pripravili za mlade v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem ter seveda mi kot gostitelji doma v Porabju. Dobro sodelujemo tudi z vrtci, za katere smo pripravili prireditvi Dan čebel na kmetiji in Ko zorijo jabolka. Za osnovnošolce izvajamo različne delavnice, predvsem z naravovarstveno tematiko, teme rokodelstva in zdravega načina življenja,« je še poudaril Tomaž Kovács in dodal, da imajo v Hiši jabolk delavnice tudi druge slovenske organizacije.

Silva Eöry

Prek gospodarskih programov do vse večje veljave slovenščine

Septembra 2021 je bil podpisan Program spodbujanja gospodarske osnove avtohtone slovenske narodne skupnosti na Madžarskem, ki ga v sodelovanju z uradom za Slovence v zamejstvu in po svetu izvaja slovensko ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. Določena sta bila dva pomembna ukrepa, in sicer razvoj porabskih mikro-, malih in srednjih podjetij ter širitev turistične ponudbe v pokrajini. V slednje so vključili tudi pridelovalce lokalnih izdelkov in omogočili, da se na razpis prijavijo tudi društva in samouprave.

Letos se bo ta slovenski štiriletni gospodarski program iztekel, zato smo o dosežkih in izkušnjah povprašali predsednico Zveze Slovencev na Madžarskem Andreo Kovács. »Lani smo bili izredno uspešni, iz tega programa smo v Porabje pritegnili sredstva v višini več kot osemsto tisoč evrov, več kot tristo tisoč evrov so prejeli gospodarstveniki. V tej kvoti pa so še sredstva, posebej za tiste, ki bodo svoje projekte končali letos,« je povedala predsednica krovne organizacije, ki pa ugotavlja, da na področju turizma niso bili doseženi tako izstopajoči rezultati. »Sam razpis je lahko izšel šele lani poleti, razlog za to je bil tudi ta, da Slovenija še ni imela odobrenega proračuna. Tako smo težko obljubili kakršno koli podporo.« Na področju turizma je napovedan še en razpis, ki naj bi bil objavljen najkasneje do konca februarja.

Leto 2024 je tudi čas za sestavljanje novega štiriletnega gospodarskega programa. »Če se ozremo na gospodarski položaj Slovenskega Porabja, lahko ugotovimo, da moramo ostati pri podporah

na istih dveh področjih,« je prepričana Andrea Kovács. »Govorimo o slovenskih podjetnikih, ki bodo ostali na tem območju. Za nas je pomembno, da se razvijajo, saj so oni tisti, ki zaposlujejo porabske Slovence. S pomočjo teh sredstev lahko pridejo do novih izdelkov, ali pa posodobijo proizvodnjo.«

Eden od partnerjev pri čezmejnem projektu »GUČIMO« naj bi bil tudi monoštrski Muzej Avgusta Pavla, v katerem domuje stalna razstava o načinu življenja Slovencev na Madžarskem v 20. stoletju. (Na sliki slovenska sodelavka ustanove Margit Mayer Gašpar izvaja muzejskopedagoško delavnico.)

Velika priložnost za Porabje je tudi razvoj turizma, poudarja sogovornica. »Nikoli ne bomo mogli govoriti o množičnem turizmu, ampak bolj o butičnem turizmu. Tudi na tem področju pa so ključne naložbe. Pomembno je, da so naše znamenitosti turistično zanimive in da je urejen tudi dostop do njih,« je dodala Andrea Kovács z upanjem, da bo matična država res nadaljevala novi program.

»Dosežki prvega programa so vidni. Ne moremo sicer slediti temu, kaj in kako delajo naši podjetniki, se pa na primer eden od njih oglašuje kot Porabski mizar. Vidimo, da podjetniki, ki so prej manj uporabljali slovenski jezik, danes to počnejo pogosteje. Tem ljudem se je okrepila identiteta, še bolj pomembno pa je, da se krepijo in postaja samozavest-

nejša tudi sama skupnost,« je prepričana predsednica krovne organizacije.

Že ob podpisu prvega gospodarskega razvojnega programa za Porabje se je pri drugih slovenskih zamejskih skupnostih pojavila želja po podobni pomoči. »Vemo, da sta skupnosti v Italiji in Avstriji razvitejši in močnejši,

za krepitev njunih gospodarstev pa so prav tako potrebni podobni programi. Naš program je bil pilotni projekt za Slovenijo. In to, da se zdaj širi drugam v zamejstvo, pomeni, da je bila z njim zadovoljna tudi matica.« Začetki pa niso bili enostavni, se spominja sogovornica. »Soočili smo se s kar nekaj izzivi, morali smo se marsičesa naučiti. Bili smo pripravljeni marsikaj narediti, ker smo si želeli, da bi se delo lahko začelo, da bi bil program izveden.«

V krogu porabske skupnosti naj bi bili rezultati vidni predvsem zato, ker živijo Slovenci strnjeno ob meji. »Naša skupnost je enotna, cilje smo si postavili skupaj. Z združenimi močmi se trudimo, da bi jih dosegli na vseh področjih,« je dodala Andrea Kovács.

Poleg slovenskih in madžarskih proračunskih sredstev lahko pokrajina v okolici Monoštra računa tudi na podporo iz skladov Evropske unije. Zveza Slovencev na Madžarskem je s partnerjema Občino Puconci in monoštrskim Muzejem Avgusta Pavla preoblikovala in ponovno vložila projekt z akronimom GUČIMO na Inerreggov razpis Slovenija-Madžarska. »Osnovo projekta tvori skupno prekmursko-porabsko narečje, ki nas določa na obeh straneh meje. Prekmurci in Porabci bomo obstali, dokler bomo uporabljali svoj materni jezik. To je jezik, v katerem so pisali, ki je v knjigah že od 18. stoletja. Naš projekt pa govori o tem, kako to kulturno dediščino prenesti v turizem,« je projektno idejo očrtala predsednica Slovenske zveze.

»Naš cilj je seveda, da bi se ta jezik arhiviral, in sicer v obliki, ki je kasneje uporabna. Če ga lahko uporabljamo mi, ga lahko uporabljajo tudi turisti. Zanje lahko to postane zanimivo, če naletijo na neko turistično atrakcijo, ki je zaprta. Prek našega projekta dobijo možnost, da s pomočjo kode QR pridejo do določenih vsebin. Lahko na primer 'vstopijo' v gornjeseniško cerkev, v kateri se moli in poje v porabskem slovenskem narečju, lahko pridejo do dodatnih informacij. To lahko storijo tudi pri kakšni spominski hiši, muzeju ali drugi znamenitosti,« je naštelja sogovornica.

V okviru omenjenega projekta naj bi nastala tudi zvočna knjižica po vzoru publikacije Prekmurščina, kinč predragi. »Najprej bi opravili strokovno analizo, na podlagi katere bi izdali knjižico, ki bo vsebovala vrednote, značilne za naše narečje in kulturno dediščino.

Preko kod QR bi se dalo prav tako marsičemu prisluhniti in si marsikaj ogledati. S tem bi promovirali svojo pokrajino kot turistično destinacijo,« je o zasnovi načrtovane publikacije povedala Andrea Kovács.

Občina Puconci, na območju katere stoji spominska hiša Števana Küzmiča, želi v sklopu projekta postaviti mobilno razstavo. »Selila se bo z enega mesta na drugo, tudi v Porabju bi jo gostili na najmanj treh točkah. Razstava naj bi prikazala zgodovinski razvoj prekmurščine in porabščine od 18. stoletja do danes, s predstavitevijo vseh avtorjev, ki so ustvarjali v tem narečju. S pomočjo avdiovizualnih posnetkov bi lahko prisluhnili njihovim stvaritvam, sami pa bi nas pozdravili tudi s pomočjo hologramov,« je napovedala predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem.

V okvirih projekta želijo partnerji predstaviti tudi porabske vrednote. »To so na primer ljudske pesmi in plesi, kulinarika ali grajena dediščina. Na vseh teh področjih želimo izvesti raziskave, na podlagi katerih naj bi priredili simpozij. Tisto najpomembnejše iz zbranega gradiva pa bi vključili v knjigo o vrednotah Slovenskega Porabja,« nam je povedala Andrea Kovács in končala z mislijo, da se vsi sodelavci trudijo, da bi Porabje postalo vse bolj privlačno za mlade, ki bi si lahko zagotovili boljše življenjske razmere v pokrajini. Ob tem pa je pomembno, da slovenščina dobi vse večjo vlogo tudi na gospodarskem področju. (Foto na 1. strani: Hiša jabolk na Gornjem Seniku, kjer bodo letos uredili še skladiščne prostore za kmetijsko mehanizacijo.)

-dm-

PREKMURJE

Endre Göntér

Tüdi v Prekmurji so pripadniki narodnosti proslavili den vogrske kulture. Glavna prireditev, stero je pripravo Zavod za kulturo madžarske narodnosti (ZKMN), je bila v lendavski Gledališki in koncertni dvorani. Slavnostni guč je mela Gertrud Kelemen, vogrska generalna konzulka v Lendavi, v kulturnom programu pa se je notpokazala folklorna skupina Evangeličanske osnovne in umetniške šaule Sándor Reményik iz Sombotela ob spremljavi glasbene skupine Dénesa Németha.

Tak kak je že neka let navada, so ob toj priliki podelili tüdi priznanja za delo na kulturnom področji, stera majo méjne po eričnom kipari Györgyi Zali. Najvišije priznanje, za življenjsko delo, je daubo Endre Göntér, steroga tüdi v Porabji dosta lüstva pozna, vej pa je stalni udeleženec mednarodne likovne kolonije v Monoštri.

Pauleg toga, ka so njemi dali tau visiko priznanje, so v galeriji lendavskoga Centra Bánffy odprli ške njegvo razstavo z naslovom 1000 dni. Na toj razstavi, stera de oprejta do 16. februara, so predstavljena likovna dela, stere je Endre Göntér napravo v cajti pandemije in tvorijo zanimive kompozicije. Direktor ZKMN Mihály Soós je v pozdravnom guči izpostavil, kak fontoška je Göntérova umetnost za oba naroda, vogrski in slovenski, razstavo pa je predstavilo in goraudpro umetnostni zgodovinar Attila Pisznyák.

Endre Göntér, steri se je naraudo 19. februara 1949 v Dobrovniku, gnesden pa žive v Murški Soboti, se je šaulivo na mariborski Pedagoški akademiji, likovna smer. Prva je biu škonik, po tistom pa duga lejta tehnični urednik novin Vestnik. Leta 1987 je biu sprejeti v Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov, od leta 1992 pa je tüdi član Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

Silva Eöry

NA URADNEM OBISKU DELEGACIJA SKUPINE MADŽARSKO-SLOVENSKEGA PRIJATELJSTVA

Člani skupine prijateljstva s Slovenijo madžarskega državnega zbora so se 22. in 23. januarja 2024 mudili na dvodnevnom uradnem obisku v Sloveniji.

Madžarska delegacija se je pred obiskom v Ljubljani ustavila na Gornjem Seniku, kjer je imela pogovore s predstavniki porabskih Slovencev.

Člani delegacije so bili: Balázs Ander, predsednik skupine prijateljstva s Slovenijo državnega zbora, Zoltán Bóna, podpredsednik skupine prijateljstva s Slovenijo, Róbert Balázs Simon, podpredsednik skupine prijateljstva s Sloveni-

Skupina madžarsko-slovenskega prijateljstva v slovenskem parlamentu s predsednico komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Suzano Lep Šimenko

jo, Erika Köleš Kiss, parlamentarna zagovornica slovenske narodnosti na Madžarskem, častna podpredsednica skupine prijateljstva, Ádám Szabó, svetovalec, sodelavec direktorata za zunanje zadeve na uradu državnega zbora. Člani delegacije so se v začetku uradnega programa sestali z voditelji obeh narodnostnih manjšin, ki živita v Sloveniji in na Madžarskem, torej porabskih Slovencev in prekmurskih Madžarov, ter s predstavniki

diplomatskih teles. Delegacija je na svojem uradu sprejela tudi Urška Klakočar Zupančič, predsednica državnega zbora Republike Slovenije.

V okviru uradnega obiska je potekalo več dvostranskih pogovorov: z združeno delegacijo skupine prijateljstva z Madžarsko slovenskega državnega zbora in odbora za zunanjo politiko, s komisijama slovenskega državnega zbora

za narodni skupnosti in za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, s predsedniki odbora za gospodarstvo, odbora za izobraževanje, znanost in mladino ter odbora za kulturo slovenskega državnega zbora.

Ferenc Sütő

Fotografije: Fotogalerija spletne strani državnega zbora Republike Slovenije, uredništvo regijskega časopisa Železne županije Vas Népe

Pod Srebrnim brejgom ...

... je nauvo leto 2024 dosta vsega naprej prineslo. Znauva se na velke štrajka. Tisti so tau začnili, zavolo steri se leko cejlo življenje dojstavi. Demo najprva k lidam v bejli kaputaj, sterim doktorge, padarge ali pa barbejri pravimo. Ja, vekše plače škejo meti. Kak od toga tadale kaj več povejmo, neka drugo trbej vedeti. Tau, ka se cejla vrejla župa v medicini že dugo küja pa se more do kraja sküjati. Ministrstvo za zdravdije ne more pa ne more cejlo situacijo vredvzeti. Na doktore pa operacije se duže čaka, kak ženska nos ipa porodi dejte. Dosta bejli kaputov v državni špitalaj dela, zvün toga pa eške pri privatni padaraj slüžijo. Tam nika čakati nej trbej, če se pošteno plača. V cejloj toj zamotanoj sceni zdravdja pa medicinski akrobacij se je največ ministrov od vsej drugi vöminilo. Betežni lidge pa vse bole dugo čakati morajo, bogauvi zdravdja pa bi vekše plače meli. Neškemo prajti, ka si je zaslüžijo ali nej. Samo tau nam po glavej ojdi, ka najprva aj si red narejdijo pa po tejm se od svoji plač zgučavajo. Kak si lidge od njivoga dela brodijo, nam leko ta fotografija najbaukše povej.

Drugi, steri štrajkajo, črne kapute nosijo. Tak se po regulaj tisti nut-zravnajo, ka lidam saudijo pa je osaudijo. Neškemo na dugo pa na šörko od toga gučati, kakšni sistem za plače škejo meti. Tau pa samo zatoga volo, ka zvekšoga malo lidi razmej, kak aj bi tau vögledalo. Ka si nede stoj mislo, ka na birovijaj se ne čaka. Tam se tö vejo kakšni procesi kak kokošeča črejva vlejšti. Zvün toga je šega, če nej že folklor gratala, ka biroviya neka vözglasi pa od toga najvišije mora povedati, če je po istini bilau ali pa se je tisti v črnem kaputi zmejšo. Kak bejli tak črni kaputi gvüšno ka lagvi plač nemajo. Je pa istina, ka črni ne morejo tak privat slüžiti kak se tau z bejlimi godi. Kak se vseküper privatizejra, leko se takše tö zgodí, ka privat biroviye do se delale. Pa de tau tak vögledalo: „Gospaud, če k nam pridete, mi vas samo na eno leto osaudimo. Tau de vas telko pa telko koštalo. Državna biroviya vas skur šenki na pet lejt osaudi. Kak škete tak naprajte!”

Ta šala ali pa leko tö nej, se nin dva kedna nazaj narodila. Kakoli se vseküper obrača, humor de živo. Zaprav, skrak takšni štrajkov humor samo eške bole raste, leko povejmo, vseküper ga vej dobro pognojiti. Slejgnja šala od padarov je naprej prišla: „Padar, do steroga leko vsikši najbolje brž pride je dr. Oetker gé.

Naš Srebrni brejg se v delo padarov pa tisti, steri saudijo, spoj nika ne razmej. Od plače tö nika ne vej, ka un vcejlak sam od sebe tam na svojom mesti stodji pa za tau nika plačano ne dobi. Ga pa boli, ka inda je za najvejši brejg v Prekmurji valau. Pa so ga nin 40 lejt nazaj osaudili, ka več ne more prvi biti. Za najviši brejg so Sotinski brejg vözglasili. Za 14 mejterov je Srebrnoga dojnau. Ne more razmeti, ka je inda leko prvi biu, zdaj pa nin zar mora biti.

Miki Roš

PISALI SMO PRED 30. LEJTI

V 3. številki časopisa Porabje, stera je vöprišla 10. februara 1994, je na prvi strani v članki z naslovom FAŠENEK - CAJT ŽENITVE Marija Kozar Mukič etak napisala: »Inda so se najbolje v fašenki ženili. Snejo so prosili za moža z dugim gučom starešinge, šteri so na gostüvanji tö večkrat guč meli. Te reči so dojspisane v knjigaj »Sztarisinsztvo in zvacinsztvo...«, štere so večkrat vödali v Monoštri, starešinge pa so sebi z rokauř tö dojspisali. Leto 1994 je leto držine, zato bi vam s te knjig za letošnji fašenek radi nutpokazali, kak so starešinge gučali o držini, o dužnosti moža i žene. «... mouzs ino zsenä, szta duzsna vu právöm jedinsztvi ino zlozsnoztü Krszscsánszkoj zsveti med szebom, ár tou zselej od nyiva rejcs Bozsa, ali vadlúvanye Krszscsánszko. Zátö szta i duzsna eden z toga drügoga nemocsnoztami potrpeljnye meti, i nigdár nej eden od drügoga prevecs doszta zseleti ali csakati. - Duzsna szta sze oneva, kakti cilou vjedinaniva tüvárisa, nesztanoma vu mirovnosztü ino tühoj zlozsnoztü na prisesztni vekivecsni zsitek pripravlati, ino sze, kakti ürocsnika miloscse Bozse, za ta nebeszka pascsiti. Duzsna szta eden drügoga lepou na dobro, na dober réd, opominati, eden drügom i vu vszem dobro példo dati, ino tak sze vu právöm Krszscsánsztvi ponávlati, potrdjávati. Csi nyiva Goszpodin Boug z decov blagoszlovi: tak szta obá ednáko duzsna nyou csedno gori hrániti, za nyé potrejbcsine sze vörno szkrbeti, nyou vcsiti na dobro, ino tak szebi i ney na pomoucs biti. Csi Goszpodin Boug na nyiva beteg i nevolö püsztü; tak szta duzsna nyou mirovno znásati, ino eden drügom i troust i pomoucs podeljávati. Duzsna szta hisnika med szebom prav vörniva, isztinszkiva i pravicsniva biti; nej sze nyefkati med szebom, ino szrditi vnejmar; nej z lazsmi eden drügoga zapelávati, ino ruzsno vkanüvati; nej sze li vnejmar po szili rázno loucsiti, ino brezi vszega zroka med szebom protiviti; nej radoszt ino veszelé lüstva pri kaksem drügom necsisztom ino grejsnom tüváristvi iszkati; ár Goszpodin Boug te necsiszte lidi, práznike, mocsno szzoudo bode na dén szrditosztü szvoje.« (1898, 9-11) Kak vidite, naši starci so tö nej vsigdar vřli bili, so se njeřkali tö nad seuv. Zato so starešinge opominali mladožence na vesele pa žalostne gneve zakonskoga življenja. Večkrat pa se je zgaudio v naši vesnicaj, ka se niške nej ženo v fašenki, zato so mogli mesto pravoga - borovo gostüvanje držati.«

Tomaž Fartek, Šandor Bajzek in Ileranca Klara z gorenjeseniške osnovne šaule pa so

pisali o tom, kak so šli v Maribor na skijarsko tekmovanje, stero se zove ZLATA LISICA: »Ravnateljica Erika Glanz nas je obavestila, da smo letos spet povabljeni na svetovno smučarsko tekmovanje na Pohorje. Povabil nas je gospod Ivan, ravnatelj osnovne šole Kuzma. To pomeni, da nam nič ni treba plačati za vstopnice, vožnjo pa plača naša dijaška samouprava. (Samo sto forintov so plačali za dnevnicu šoferja.)

Sošolci, ki so bili že lani, so nam z veseljem pripovedovali o svojih lepih doživetjih. Prijavilo se je šestindvajset otrok in tri učiteljice. Pridružili so se še člani mladinske folklorne

skupine in Marijana Sukič, glavna urednica časopisa Porabje. Tako smo se 23. januarja z velikim pričakovanjem napotili. Na mejnem prehodu Kuzma sta nas vljudno sprejela ravnatelj Ivan in učitelj Marjan. Vodila sta nas do cilja. Ob pol desetih smo že prispeli v Maribor. Ko nam je ravnatelj razdelil vstopnice, smo šli na prvi tek. Med potjo je bilo veliko šotorov s spominčki, igračami, jedmi in pijačo. Naenkrat smo zagledali pripravljeno progo, ki se je vlekla visoko proti vrhu gore. Cilj je bil v dolini. Okrog cilja so stali ogromni baloni, ki so se večkrat dvignili v zrak. Nad nami pa so letali helikopterji in letala. Ob progi smo začeli plezati po štirih navzgor. Bil je umeten sneg, saj naravnega ni bilo. Zato smo več drsali nazaj kot plezali naprej. Čez kakšno uro smo priplezali skoraj do starta. Hura! Zgoraj smo! Oj, kako sveži gorski zrak! Kako lep razgled! Mesto Maribor in gore so pred nami. Zraven pa še smučarsko tekmovanje s približno deset tisoč gledalci! Smučarke iz Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije, Švedske in Švice pa so se z veliko hitrostjo spuščale navzdol.

Zaradi navdušenega navijanja smo komaj

slišali napovedovalca, ki nas je med tekmoivanjem seznanjal z rezultati smučark. Na koncu tekmovanja so razglasili zmagovalke, ki so jih nagradili z zlato lisico. Slovenka, Urška Hrovat, je dosegla tretje mesto. Čestitamo! Lepega doživetja se bomo vedno spominjali. V imenu naše »smučarske skupine« se zahvaljujemo Osnovni šoli Kuzma, posebej ravnateljju Ivanu in učitelju Marjanu. Sošolci! Škoda, da niste izkoristili velike priložnosti.«

V rubriki NIKA ZA SMEJ pa je Irena Barber etak napisala:

»V BAUTA. Naš Pištak je že nej mladi človek, bole je blüzi k šestoma križa kak k petoma. Etognauk je v Varaš üšo nika küpüvat. Notpride v edno bauto. Tam strašno fejs dekle odavajo blago. Edna, ta najlepša, etak pita našoga Pištaka: »Gospaud! Ka želejte? Ka bi vam trbelo?« Naš Pištak se pa malo na kiselo zasmee pa etak pravi: »Ka ge želejm? Najbole tau, da bi skočo prejk toga pulta, bi vas v roke vzeu, bi vas vse doj pokušüvo pa eške tak tadala. Ka mi pa trbej? Trbelo bi mi edne tople spaudnje lače.«

V ŠAULA. Školnik eden den vküppozové té bole vekše pojbe zatok, ka je tak čüjo, ka nistarni že alkohol pigéjo, kadijo, pa vej ga Baug, ka vse delajo. Najoprvin njim guči od alkohola. Etak pravi: »Če ednoj svinjej damo rum pa palinko, svinja se od alkohola gorobrne. No, podje, povejte mi, ka vi mislite od toga?« Naš mali Laci se glasi pa etak odgovarja: »Gospaud školnik! Tau tau znamenüje, ka sta rum pa palinka nej valaun svinjam.«

VELKI ŠTRIK. Naš Vendel je spoj velki štrik biu gnauksvejta. Konja je emo pa je furt v foringo odo od Andovec do Varaša. Tistoga reda, gda je eške nej odo bus po vasnicaj, se je večkrat zgodilo, ka se je stoj gorproso k njema na kaula, aj ga v Varaš ali pa domau pela. Vendel je vsakšoga gorzeu, dapa zatok najbolje je rad biu, če so kakše mlade ženske prišle na kaula. Gnauk je ranč üšo vö z Varaša, gda zaodi edno mlado žensko s Števanovec. Ranč je nej čako, da bi ga ona prosila, sam je ponüjo nej mesto na kaulaj. Kak se etak pelata, pa si prpovejdata, gnauk samo naš Vendel etak pravi: »Čüdno je tau, ka té keden že dveje kusti (noseči) ženski pelam domau v Števanovce.« Mlada ženska pa skurok čemerna, grata pa etak pravi našoma Vendina, toma velkoma štriki: »Vendel, Vendel. Ka pa takšo gočiš. Gde si pa ti tau vzeu, ka sam ge kusta? Ge sam nej kusta.« Naš Vendel pa zdaj etak, pravi: »Nej si, nej, dapa eške sva nej prišla v Števanovce.«

Vküppobrala Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Vsigdar nji je več

Šakali so do 19. stoletja po cejlöj Evropi živeli, depa kak so vsigdar menši življenski prostor meli, tak so pomalek preminauli. Zavolo toga so leta 1984 šakale vsepovsedik na svejti na rdečo lišto napisali, zato ka so se bojali, ka preminejo. V kratkom časi nji je v Bulgariji tak dosta gratalo, ka so se že braniti mogli, kak med domanjimi živalmi tak med srnami pa divjimi svinjami so velke kvare naredli. Zavolo toga so leta 1989 že dolavzeli šakale s tiste lište, kama so zaščitene živali goranapisane. Na konci osemdeseti lejt več nej samo v Bulgariji, liki v sausedni rosagaj so se tö razširili šakali.

Pri nas na Vogrskom so najoprvin v osmedeseti lejtaj pri Dra vi vidli šakale, potejm nji je od leta do leta že vsigdar več bilau, najbola v južni županijaj. Število šakalov je v leti 2004 tak 3000 bilau, za deset lejt že 9000. Zavolo toga, ka so se tak fejst plodili, po leti 2002 je zakon vöpravo, šakale ranč tak kak lisice trbej vöstrliti, zato ka velki kvar delajo v divjadi. Tau se dobro vidi, ka fejst se plodijo, dočas ka so leta 2004 lovci 95 šakalov vöstrlili, leta 2011 že 1200.

V Železni županiji so predlani 13 vöstrlili, lani že 19, tak ka pri nas ranč tak kak vsepovsedik v rosagi vsigdar več šakalov baude. Šakali nejmajö tašoga sovražnika, steri bi je pomauro, zavolo tauga, ka neškemo, ka bi v divjadi velki kvar naredli, je strejlati trbej. Pri nas v Porabji so šakale že v več mejstaj opazili, skur tak vögledajo kak lisica, samo so vekši pa drügo farbo majo, nej so tak ridjavi kak lisice pa bola kratek pa košnati rep majo.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Konferenca Zamejske gospodarske koordinacije

V Planici je potekala prva letna konferenca Zamejske gospodarske koordinacije, na kateri so iskali odgovore na vprašanje, kako aktualne izzive v gospodarstvu spremeniti v priložnosti tudi v okviru okrepljenega čezmejnega sodelovanja. Zamejska gospodarska koordinacija je bila ustanovljena na pobudo zamejskih organizacij, ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Vanjo so vključene slovenske zamejske gospodarske organizacije iz Avstrije (Slovenska gospodarska zveza v Celovcu), Hrvaške (Zveza slovenskih društev na Hrvaškem in SLO-CRO poslovni klub), Italije (Slovensko deželno gospodarsko združenje) in Madžarske (Razvojna agencija Slovenska krajina).

Osrednja tema letošnje konferen-ce je bila Čezmejno sodelovanje – kako aktualne izzive spremeniti v priložnosti. Udeleženci so si bili edini, da čezmejno sodelovanje spodbuja gospodarsko rast, ustvarja nova delovna mesta in povečuje konkurenčnost. Pomemben vidik čezmejnega sodelovanja so tako tudi Slovenci v zamejstvu. Slovenija namreč opravi kar 30 odstotkov trgovinske menjave s sosednjimi državami. Mnoge aktivnosti spodbujajo prav zamejske gospodarske organizacije.

V uvodnem delu je udeležence pozdravil gostitelj Franci Petek, direktor Zavoda za šport Republike Slovenije Planica. Temu je sledil pogovor o iskanju sinergij za skupen gospodarski razvoj, v katerem so sodelovali minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han, minister za Slovence v zamejstvu Matej Arčon ter predstavniki zamejskih gospodarskih organizacij. Matjaž Han je pojasnil, da je bilo minulo leto tako rekoč uvodno, saj je bilo treba pripraviti določena izhodišča za delo, Matej Arčon pa je izpostavil pomen gospodarskega razvoja območij, kjer živijo manjšine, predvsem zaradi ohranjanja jezika, kulture in na splošno moči skupnosti.

Jezikovni tečaj na spletu

Sem študentka drugega letnika na pedagoški fakulteti v Budimpešti. Po maturi sem s tremi Porabci šla v Ljubljano, da bi se učili slovenskega jezika in po enem letu sem

Udeleženci spletnega tečaja

se vrnila na Madžarsko. Kar se tiče mojega znanja slovenščine, je treba še veliko izboljšati, zaradi tega sem se udeležila popoldanskega tečaja slovenskega jezika na spletu. Tečaj je potekal prek zooma ob ponedeljkih in sredah zvečer od šestih do pol devetih od začetka oktobra do sredine januarja. Na začetku me je bilo strah, kako bo šlo. Ali bom imela dovolj časa in energije? Seveda sem ju imela! Tečaj zame ni bil samo učenje, ker sem se družila z dobrimi ljudmi – in če si v dobri družbi, čas hitro teče. Poleg slovnice smo se učili še veliko drugega: o zgodovini kave, gorah, pristaniščih in različnih navadah. Sošolce sem imela iz Abu Dabija, Zagreba, Makedonije, Argentine in Ukrajine. Z njihovo pomočjo sem spoznala druge tradicije

in kulture ter tudi druge svetovne nazore. Poleg pozitivnih stvari – zame osebno in kot bodočo učiteljico – je bilo res navduhujoče in koristno spoznati, kako in kaj lahko

naredim, če je pouk na daljavo. Naš učitelj je vedno pripravil pouk tako, da je bil čim bolj raznolik in poln užitkov.

V spreminjajočem se svetu ima učenje, predvsem učenje jezika, pomembno vlogo. Karel IV. je rekel: „Več jezikov znaš, več veljaš.“ Jezik lahko gradi čezmejne odnose in prijateljstva, zato je to pomembno.

Vedno je dobro spoznati nove ljudi, predvsem, če imaš z njimi kaj skupnega. Ko smo študirali v Ljubljani, sem spoznala dve Brazilki, s katerima sem se dobro razumela. Minili sta že dve leti, odkar smo bili v Ljubljani, a smo še zmeraj v stiku. V decembru smo se srečale v Budimpešti na božičnem sejmu. Super je bilo, da smo se lahko spet družile in skupaj preživele lepe trenutke.

Fanni Császár

Priznanje za kulturo Monoštra

22. januarja je Občina Monošter priredila slovesnost ob dnevu madžarske kulture, ki je potekala v refektoriju. Številčno občinstvo je pozdravil podžupan mesta Monošter Béla Labritz. V govoru je poudaril, da na ta dan ne govorimo le o slavni preteklosti, ampak se spominjamo tudi del sedanjih kulturnih ustvarjalcev. Zahvalil se je vsem, ki se vsak dan trudijo dvigniti zastavo kulture. Zaposlenim v kulturnem društvu Pannon Kapu, mestni knjižnici in muzeju Ferenc Móra, glasbeni šoli Jenőja Takácsa in muzeju potovanja v času TimeTourist, članom Domoznanskega kluba Monošter, zaposlenim v kinoteki Lászla Csákányija, pihalnim godbam, pevskim zborom, plesnim skupinam, igralcem, obrtnikom, civilnim organizacijam in skupnostim, ki s svo-

Ravnateljica monoštrske glasbene šole Eszter Sebestyén Németh prejme priznanje za kulturo Monoštra od podžupana Béle Labritza.

jim delovanjem prispevajo, da je kulturno življenje v mestu bolj barvito. »Hvaležni smo vsem, ki svoje življenje posvetijo umetnosti – pa naj bo to glasba, ples, likovna umetnost ali literatura. Seveda pa smo hvaležni tudi tistim učiteljem, ki svoje znanje prenašajo na naslednje generacije.«

Občinski svet Monoštra je v znak priznanja in spoštovanja za izjemno in učinkovito strokovno delo v kulturnem življenju in javnem šolstvu ter za nesebično in vestno delovanje za vzdrževanje glasbene in likovne umetnosti ravnateljici monoštrske glasbene šole Eszter Németh Sebestyén podelil priznanje za kulturo Monoštra.

Eszter Németh Sebestyén dela v glasbeni šoli Jenőja Takácsa od septembra 1993. Poleg diplome iz vokalne in cerkvene glasbe je pridobila še diplomu glasbene pedagoginje, kasneje pa še umetnice flavte na akademiji Franca Liszta v Budimpešti. V tridesetletni pedagoški karieri je dosegla izjemne rezultate, ki se kažejo deloma pri teoretičnem pouku in deloma pri instrumentalnem izobraževanju. Poleg svojih dejavnosti kot vodja ustanove in učiteljica aktivno sodeluje pri kulturnem življenju mesta in s svojimi učenci redno sodeluje pri praznovanju dogodkov v Monoštru.

Ob pomembnih priložnostih pomaga tudi v cerkvenem pevskem zboru, pri srcu pa ji je tudi razvoj kulturnega življenja v mestu, zato podpira delo občine kot zunanja članica odbora za kulturo.

Eszter je s svojimi učenci večkrat popestrila tudi kulturne prireditve Zveze Slovencev na Madžarskem.

Vir Občina Monošter

Generaciji Z in alfa

Generacija Z ali Zoomers je demografska skupina, ki sledi generaciji Y in je pred generacijo alfa. Generacijo Z večinoma štejejo od leta 1995 do 2009. Večina pripadnikov generacije Z je otrok generacije X ali mlajših generacij baby booma/otroci blaginje.

Generacija alfa pa vključuje posameznike, rojene od leta 2010. Oglejmo si malo podrobneje ti generaciji in njune značilnosti: Generacija Z, rojena v visoko digitalnem svetu, je znana po svoji strokovnosti na področju tehnologije. Že od malih nog so večji uporabe različnih digitalnih naprav in platform.

Ta generacija izkazuje močno zanimanje za družbena vprašanja, kot so enakost, vključenost, podnebne spremembe in trajnost. V primerjavi s prejšnjimi generacijami so bolj politično angažirani in družbeno ozaveščeni. Sprejemajo raznolikost in so bolj odprti v primerjavi s prejšnjimi generacijami.

Uporabljajo medije prek različnih platform, kot so družbeni mediji, storitve pretakanja (streaming) in spletne vsebine. Uživajo v obveščanju o najnovejših trendih, kulturi slavnih in digitalnih skupnostih.

Generacija Z je zaradi odraščanja med recesijo in opazovanja gospodarske nestabilnosti postala bolj finančno ozaveščena in pragmatična glede svoje prihodnosti. Po raziskavah sodijo med najbolj osamljene generacije, kar močno vpliva tudi na njihovo delovno etiko. Presenetljivo, vendar so med tistimi, ki bi svoj delovni čas raje preživeli v pisarni.

Za generacijo alfa se pogosto uporablja izraz tehnološki domorodci. To je prva generacija,

ki se je rodila popolnoma potopljena v tehnologijo. Veljajo za najbolj digitalno pismeno generacijo, saj jih že od zgodnjega otroštva vzgajajo s pametnimi telefoni, tablicami in drugimi napravami.

Generacija alfa kaže visoko ra-

ven ustvarjalnosti in domišljije. Uživajo v dejavnostih, ki vključujejo pripovedovanje zgodb, igranje vlog in ustvarjalno izražanje. Zaradi tehnologije, ki jim ponuja številne priložnosti za povezovanje in sodelovanje, je zelo družabna in kooperativna.

Izkustveno učenje: Generacija alfa ima raje praktične učne izkušnje kot tradicionalne metode poučevanja. Večja je verjetnost, da se bodo ukvarjali z izobraževalnimi igrami, interaktivnimi aplikacijami in poglobljenimi tehnologijami.

Zanimiva napoved je, da bodo dosežki tehnologije pripeljali do tega, da se bo čas, ki ga porabimo za nakupovanje, gospodinjstva opravila in administracijo, tej generaciji še bolj skrajšal. Na ta način bodo imeli pripadniki generacije alfa veliko več prostega časa, ki ga bodo lahko namenili zadevam, ki jih najbolj zanimajo, ali celo učenju.

Pomembno je omeniti, da se lahko značilnosti med posamezniki znotraj generacije razlikujejo in te posplošitve morda ne veljajo za vse. Vsak človek je edinstvena in neponovljiva osebnost, vplivni dejavnik pa je tudi kultura in specifična določenega območja. Hkrati pa vplivi in življenjske izkušnje generacij zaznamujejo dano starostno skupino ne glede na državo.

nm

foto Getty Images

IZ NAŠE KUNJE: RUMOVO PECIVO

Od negdaj posluššam mojo kolegico, štera guči: »Nega baukšoga peciva kak so rumovi paumejseci.«

Zatao sam si premišlaval, ka trbej tau gnauk probati pečeti. In prejšnji vikend sam se spravila cuj. Namesto lunic sam se sicer odlaučila raužice napraviti, ali tau spoj nej važno. Zakoj nej? Zatau, ka je tau pecivo tak aromatično, ka bi lejko traktore vözrezjala pa bi bilau odlično.

Zatau vam gnes naprej dam recept za tau dobrauto, ka te lejko za vikend presenetili svoje domanje. Če mate pri kuči deco, lejko rum vöpistite pa napravite preliv samo z limono.

Za tau hitro in dobro pecivo te nücali:

- 240 g putra sobne temperature
- 230 g cukra
- 1 vanili cuker
- 240 g mele
- 6 djajc
- 2 žlici naribane črne čokolade

Za preliv te nücali:

- 12 žlic cukra v praji
- 4-5 žlic ruma
- sok ene male limone

Najprle penasto zmiksajte cuker, vanili cuker pa puter. Tomi dodajte rumenjake (tojás sárgája), melo pa čokolado. Na konci pa še počasi pa rahlo ročno cuj vmejšate trdo stepene belake.

Tak pripravljeno testau enakomerno razporedite v plej, veliki nendri 30 X 40 cm ali še kakši centi več. Dobro je, ka v plej date paper za pečti, če ga nemate doma, pa plej dobro namastite.

Peče se na 200 stopinjaj nendri 15 minut.

Gda se ohladi, napravite preliv. Zmejšate cuker v praji, rum pa limonin sok, pa preliv enakomerno razmažete na testau. Pistite, ka se malo strdi, te pa ga narejšete na poljubno formo.

No, pa še tau: limone so različnih velikost, zatau med levanjom soka k cukri pa rumi vmejš malo koštajte, ka vam nede preveč limonino pa premalo rumovo. Lejko pa seveda napravite tüdi samo rumov preliv, te ga pač telko več date v cuker. Če pa takšoga trno dosta pogejte, pa nejte za volan pa na cesto.

Pa dober tek iz naše v vašo künjö!

Simona Rituper

... DO MADŽARSKE

Vlada: Ne želimo ukiniti otroškega dodatka

V zadnjem času se vse pogosteje pojavlja vprašanje, ali želi vlada ukiniti otroški dodatek, ki ga družine dobivajo za otroke do dvajsetega leta starosti. Uvod v tako razmišljanje je pomenil odgovor ministra Jánosa Csáka na vprašanje, kdaj želi vlada povešati otroški dodatek, saj je njegova višina nespremenjena od leta 2008. (Mesečna višina otroškega dodatka se giblje od 12.200 do 25.900 forintov, odvisno od števila otrok v družini.) Vlada po ministrovih besedah meni, da družine, ki se ne znajdejo na trgu dela in se želijo preživljati le s socialno pomočjo države, ne gredo v pravo smer. Sopredsedujoči zelene opozicijske stranke Péter Ungar je ministra vprašal, ali to pomeni, da bo vlada postopoma ukinila otroški dodatek, ki je – kljub nizkim vsotam – velika pomoč družinam v socialni stiski in enostarševskim družinam. Vprašal je tudi to, če otroškega dodatka ne bodo ukinili in kaj namest rava vlada narediti, da bi – glede na visoko inflacijo – ohranila njegovo vrednost. Na vprašanja je odgovorila državna sekretarka in zanikala, da bi vlada ukinila otroški dodatek. Sklicevala se je na družinam prijazno politiko vlade, ki stoji na več temeljih, ne le na otroškem dodatku. O tem, ali bodo dodatek povešali, pa v odgovoru ni pisalo.

Orbán povabil švedskega premiera

Madžarski premier Viktor Orbán je povabil na Madžarsko švedskega kolego Ulfa Kristerssöna, je MTA seznanil njegov tiskovni predstavnik Bertalan Havasi. Na dvostranskih pogovorih naj bi tekla beseda o vključitvi Švedske v Nato ter o potrditvi švedsko-madžarskih odnosov na podlagi medsebojnega zaupanja. Odnosi med državama so se v zdnjem času precej ohladili, verjetno bo Madžarska zadnja država, katere parlament bo potrdil priključitev Švedske Natu.

TAK SE DJEJ PRAVA PORABSKA ŠONKA

Januar je tisti mejsec, gda najbola trbej nalagati, gnauk zato, ka je fejest mrzlo, gnauk pa zato, ka te mejsec kadijo mesau. Kak prvin tak zdaj se tō decembra, gda je že bola hladno, zabada ali kak eni pravijo, mesari. Potejm se mesau v pac deje na štiri ali šest kednauv, gda tau dolaprteče, te pa v kadilnico. Mesau so zato začnili kaditi, aj se ne pokvari, aj vleti, gda je toplo, tō majo mesau. Gnesden pa najbola zato, ka okajeno mesau je fejest žmano, depa tau tō istina, samo te, če se

Pitju Štajer iz Sakalovec

dobro napravi. K tauj mešttriji se na žalost že vsigdar menje lüstva razmej. Eden med tejmi, steri še vej, kak trbej pac redti pa kaditi, je Pitju Štajer, Trežini Pitju iz Sakalovec.

- Pitju, od koga si se navčo tau, kak trbej mesau kaditi?

»Tau vse, ka dja vej, sem se od oče navčo, on mi je pokazo, kak pa s kakšimi drvmi trbej kaditi.«

- Zdaj januara si že kadijo?

»Že sem kadijo, depa nej za naš tau, zdaj mo mi zabadali, drūdji tjeđen pa sin, tau mo te še potejn kadijo. Zdaj sem že naletja, več časa mam, zato, ka sem penzionist. Zdaj cajt mam, nej mi trbej brž, en den vōokaditi, leko dva, tri dni, kak je dje, kakšni je cajt. Če ne fudi veter, te se lopau kadi, depa če söver vlačē, te nej. Gda je vse vredi, gda dobro leko kadi, te eden den, depa ka so vōltje šontje, tiste dva,

dva pa pau dneva kadim. Za svoj tau že ne njavam vōltje šontje, samo pri dvej sinej, zato ka njim se tak vidi, njim tak trbej.«

- S kakšnimi drvmi ka-

diš mesau?

»Süje bükvi pa sirauve črešnje, tau dvajo, dja s tejmi kadim. Dja te drva vtjüpozžagam, kreda si je dejem, gda

Če je vse vredi, te eden den, depa ka so vōltje šontje, tiste dva, dva pa pau dneva kadi.

mi trbej, te je samo vzemem pa kadim. Črešnje sirauve, zato ka te je lejpo rdečo mesau. Prvin so kadili z brojcov tü, depa zdaj več tak ništje ne kadi. Vej, ka edni z djaušov kadijo, depa dja nej, samo s süjimi pa sirauvimi črešnji, etak ne gori tak fejest. Tau tak vōgleda, ka trikrat bükvi dejam na odjen,

štrto paut pa črešnjo, etak te mesau lopau pomalek farbo dobi.«

- Kak ti nalagaš, spodkar pod mesaum, ali bola dalje kraj od kadilnice?

»Dja spodkar pod mesaum nalagam, depa mam en plej med odnjom pa med mesaum, nej ka bi se od plamena mesau vužgalo. Dja s toplim dinom kadim, mena se tau bola vidi, kak če bi s mrzlim kadijo, zato ka te je mesau bola črno od dina. Oča, tam gde je doma bejo, na brgej, je emo edno kadilnico, on je tak emo napravleno, ka od kadilnice tri mejtre kraj je odjenj goro pa samo mrzel din üšo na mesau. Vsikši ovak dela, vsikšoma se drügo vidi.«

- Po žmaji vpamet leko vzeme, s kakšnimi drvi se je nalagalo pa kadilo?

»Gda sem v špitali bijo, pri meni je ležo eden moški, steri mi je okajeno mesau

ponüjo. Dja sem kaušto pa sem ga pito, kak si ti tau kadijo, ka taši sladki žma ma tau mesau. Te mi je pravo, ka je on z akacijami kadijo, od tauga je mesau taši sladki žma melo.«

- Zaman si lopau vōokado, če je pac nej taši, kak mora biti, te je šunka tō nej dobra, nej je tak?

»Tau je ranč tak, dja pac doma redim po svojom recepti. Najprvin sau notra v posaudo dejem, poper, cejloga, česnek, lovrov list, samleti poper, majorano pa te tau vtjüpzgraužam. Še prvin kak bi mesau v sau djau, v eden mali piskrič vodau vlejem, te eci pa česnek

V toj kadilnici visijo šontje, stere Pitju kadi.

notra. Prvin kak bi solijo, te šontje s tau vodauv dolazaperem, aj krv vōpotegne, če kaj ostalo.«

- Kak dugo maš mesau v solej?

»En tjeđen je tak mam, depa vsikši den je obračam pa je solim tam, gde je še nej tak osoleno kak bi moglo biti. Potejn v koteu vodau vlejem pa ranč tak sau, česnek, cejli poper, lovrov list notradejem pa te tau tak gorazavre. Gda je zavrelo, te njam en den, aj se pac razladi, pa te goravlejem na mesau. Drauvno mesau štiri kedne, vōltje šontje pa šest tjeđnauv so v paci. Gda se mesau iz paca vōpobere, te najprvin v vraučo vodauv mesau dolazaperem. Potejn vōpovejsim, aj se scedi pa se leko že kadi.«

- Gda se mesau skadi, te potejm kama povejsiš mesau?

»Ka je moja, tisto doma gorapovejsim, mam za tau edno üto, stero leko za-

prema, ka pa nej moja, tisto pa tak odnesejo.«

- Ka delaš, gda je že bola toplo pa naprejpridejo mije?

»Mam edno lado, kama sem tašo mrežo gorapotejno, aj müje ne morejo do mesa, tau je fejest dobro, zato, ka se tam dobro leko lufta. Mena

se tau ne vidi, gda se mesau notra v zmrzovalnik deje, tisto je nej tašo, kak bi moglo biti. Dja tak delam, gda se mesau vōskadi, te tri mejsece je vanej na lufti, tam sene pa zrejli šonka. Gda je že dobra pa pridejo te vōltje müje, te dja šonko v velko posaudo notradejem pa sončavni olau goravljajem tak, aj vse pokrije. Vejš, tau je kak dobro, tista šunka je taša, kak mora biti, nej fejest süja pa nej fejest sirauva, tak kak mora biti.«

- Potejm že samo rezati pa djesti trbej šunko, depa tau je tō nej vseedno, kak. Ti tak na tenke rejžeš šunko ali bola tak na kusta?

»Dja šunko tak rejžem, kak pravi Porabci rejžejo. Kak moj prst, na taše kuste falate. Potejm te lopau z naužicom štrafe zrejžem, kuste na prst, pa te s tauga kocke dolazrejžem. Tak se djeja prava porabska šonka.«

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Kak eden keden nazaj obečano, v gnešnji pauti od inda v gnes gesti pa piti zato to trbej. Tak se z enim fenomenom srečamo, za steroga trbej zemenico puno z vinon meti. Brezi pr-

pogesti. Osmice so pavri držali, steri so na veliko grauzdge pauvali pa iz njega vino delali. Pri pripovedji od osmic se leko pitamo, zakoj ranč v krajinaj skrak maurdja so glavaši takše

venski krajinaj skrak maurdja, stera v Italiji gé, osmice niške drugi kak Slovenci držijo. Že od inda so na zemlej samo slovenske držine delale. Depa, na osmice so iz varašov trno radi talanski gospaudje pa gospe ojdli. Takše se eške gnes godi. Gesti pa pijača vejta več dobroga med lidami napraviti, kak tau politika leko naredi. Nej samo gda pršut se rejže, te to, gda v roke se žlica vzeme.

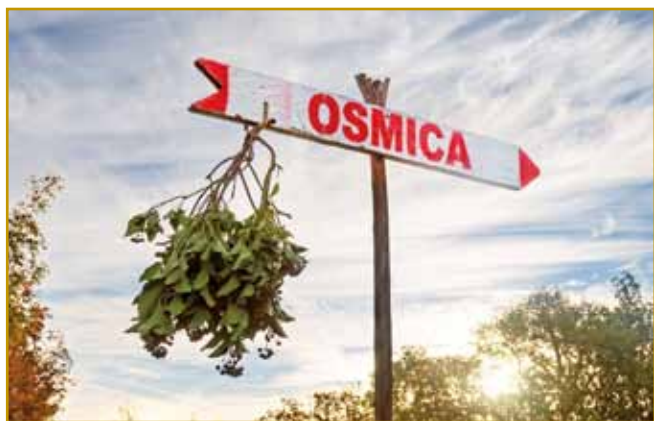
Jota

Brezi jote na osmicaj nikak nede. Zaprav, v vsikšoj slovenskoj držini se jota gvüšno gnauk na teden na stoli najde. Gda koga za joto pitate, vsi v eden glas vejo prajti, ka od trno staroga gestija na žlico se pripovejda. Istina, nindri indri je doma gé. Nut v joti krumče pa gra nejdemo. Vejmo, ka tau se je v Evropi začnilo pauvati kuman po tejm, gda se je Merka »najšla«. Dobro, kisejlo kapüsto ali pa repo so že davnik nazaj delali. S tejm smo že skur pri recepti za joto. Krumči, gra, kisejla kapüsta ali repa se sküjajajo, nut pa se eške mesau narejže. Depa nej okajeno, kak pri nas šegau mamó. Že smo prajli, ka tam se ovak mesau po indašnje konzervejra. V bole srmaškoj joti so kaužarice se küjale. Kaužarica je kak ena klobasa iz svinjski kauž napravljena. Poznano je tau to, ka za časa prve velke bojne pa po njoj so »prazno« joto delali. Mesa nut nej bilau, depa, brezi jote nej šlau.

Ménje jota od krumčov pa graja dosta bole staro gé. Jota nika drugo kak župa ne znamenüje. Tak župi Furlani pravijo. Rejč pa že od stari Galcov es k nam pride. Tau staro lüstvo je župi iutta prajlo, Furlani so ménje od nji prejkvzeli. Zdaj pa pospauloma idemo: iutta-jota-župa. Če joto fkraj damo, leko vidimo, ka tista davna iutta v vüji leko skur skrak gnešnje župe stane: iutta-iupa-jupa-župa... Od Furlanov smo v našom šetanji

od inda v gnešnji čas eške nika nej povedali. Na Talanskom je nin pau miljauna žive, svojo rejč majo. Rejč, stera za dosta bole staro od talanske pa slovenske vala. Furlani trno radi

so Slovencom rejč reca dali. Na, kama smo od prausne pavarke jote prišli? Neka pa eške dun trbej napraviti, gda se jota na telejri najde, prva se gesti začne. Domanji olivni oli trbej

Gda se je na tablo od osmice bršljan gorpovejso, osmica je s svojim delom začnola. Kak je prva bilau, tak eške gnes gé. Zakoj ranč bršljan, se gnes več ne vej. Vejmo pa, ka naši stari poganski Slavi so ga za čalejrsko bildje meli. Z njim so lagvo mauč na nikoj djali.

šuta, domanjoga krüja, jote pa kakše pogače vsega toga to ne smej biti. Indasvejta se je takše leko osemkrat na leto držalo, iz toga je ménje vöprišlo.

Osmica

Tau staro šego leko samo v krajinaj Kras pa v Istri srečamo. Pravijo, ka že od Karla Velkoga od osmice leko pripovejdamo. Gvüšno pa gé, ka Marija Terezija je tau na papejr djala, pavrom je pomagati škela. S tejm

dopistili? Vejmo, ka vsigdar so lačni pejnez bili. Prvo je tau, ka lidam je pomočiti trbelo. Inda je v tej krajinaj malo časa brezi bojn bilau. Zvün toga je vrejme pauv nej najbolje »rado« melo. Süča, betegi, mraz pa eške kaj njim je pauv vkraj gemalo. S takšo »politiko« skrak granice aj bi lidge svoje najvišise glavaše »bole radi« meli. Kakoli že, osmice eške gnesden živejo. Neka pa se je dun vöminilo. Gnes leko pavar samo dvakrat

Osmica v zemenici na lidi čaka. Više nji do se tadale pršuti zorili. V naši krajinaj okajeno šunko poznamo, na Krasi se pršut samo na vötri zori. Vno že je dozorilo, bečko samo eške na pipo trbej vdariti.

so leko osemkrat na leto svoj pauv odavali pa za tau nej porcije trbelo plačati. Depa, sto je kaj küpo, je nej smeu s seuv domau nesti. V zemenici ali na dvauri se je tau moglo spiti pa

na leto osmico ma, depa, deset dnevov vküper se leko gej pa pidje. Že je nekšne fele krčma gratala. Pri tej, rejsan dugi tradiciji eške neka trbej prajti. V slo-

Jota s kvašeno repo se eške kuman küja. V njoj se krumči pa gra skur do kraja morajo sküjati, ka že raznok spadnejo. Domanji lidge pravijo, ka jota tak gausta mora biti, ka žlica vüška stodji, tista je najbaukša gé. Depa, kak vseposedi, vsikša držina pa vsikša osmica svojo joto za najbaukšo drži.

povejo, ka njivo korenje od stari Langobardov es do gnes séga. Je pa istina, ka že prejk 1200 lejt so Slovenci pa Furlani mejaši gé. Zaprav, v eni talaj krajinaj vcejlak vküper

prejk po njoj polidjati. Brezi toga jota ne more jota biti! Na konci se vse v osmici pogejto z domanjim vinom mora zalijati. Od terana, ovak kak krv Krasa poznani, že smo gnauk svejta pisali. Eno vcejlak prausno vino v krajinaj skrak maurdja žive, steroga Slovenci že od inda pauvajo. Gnesden se po svejti kak desert za velke pejneze odava.

Prosecco gnes najbolje poznane talanske zemenice delajo. Dostakrat se tapozabi, ka brezi Slovincov iz vesi Prosek toga vina bi nigdar nej bilau. Tau pa eške nej vse, ka se je s tejm vinom zgodilo. Najbole popularno vino iz sorte šampanjcov na svejti je gratalo.

živejo. Tak sta se ena pa druga kultura srečala. Nej samo ena slovenska rejč je furlanska gratala pa v drugi kraj je ranč tak šlau. Dvej preci poznani vi vzemimo: Furlani so od Slovincov kolač prejkvzejli, uni

Tau vino se gdakoli na stoli najde. Depa, brezi prausnoga glera vina prosecco ne more biti. Tam živeči Slovenci so njemi domanje ménje prosekar dali.

Miki Roš

MORAŠ RAD METI TĚJSTO LÜSTVO, ZA STERO DELAŠ

Predsednik Državne slovenske samouprave Karči Holecz, lani djeseni vas je trno veliko veseldje dosegnilo, najbola tebé, edinoga optimista, ka nas je Slovincov na Vogrskom skur 4000 gratalo pri ljudskom šteti 2022. Ka vas je motiviralo, pod tvojim vodstvom, ka ste tašo veliko kampanjo vodili za tau?

»Leko povejm, ka sem prvi béjo, steri sem pravo, ka se s tejm spravlati trbej. Kampanjo sem dja vtjüppostavo, depa, hvala Baudji, drüdjji so vsi pomagali. Kak krovne organizacije, tak slovenska zagovornica, generalna konzulka...itd. Gnauk zatok tü, ka človek dá poštenjé, misli na njé tü,

steri ne živejo tøj v Porabji, ka so odišli več deset lejt ali je že drüga, tretja, šrta generacija. Dja sem vsikdar pravo, té lidi moramo gorapoiskati zatok, ka brezi nijj ne moremo naprej pridti, nede nas več. Tau nej léko, zatok, ka ne vejmo, gde živejo pa zdaj taše tü štjemo goranjti, steri že ne vejo slovenstji, depa slovenstje korenine majo. Leko, ka nej dobro, depa za tau je facebook fejs dober béjo. Pod Državnoj slovenskoj samoupravi smo naredli eno stran z naslovom »Slovenec sem« pa smo té začnili tau deliti Slovincem, oni so pa tadale delili. Potejm smo dobéjli tašno omrežje, stere smo najšli, smo njim leko pošilali, pa zdaj ranč tak, vse informacije. Dja sem te že znau, ka nas več bau, istina, ka sem samo sám béjo taši optimist, vsakši pravo, če nas 2800 bau kak do tejamau, te že dobro bau. Dja sem pa non-stop pravo, ka 4000. Ne vejmo, nikak sem čüto, ka tak bau, pa

rejsan za eno tretjino nas je več gratalo. Tau je fejs dobro! Zvöjn Porabja je 2000 Slovincov, stere smo leko pridobéjli, tak nas je zdaj 3965 Slovincov na Vogrskom.«

Najgri so bili na tau tisti, ste-

Karči Holec s predsednikom Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, Dušanom Orbanom. DSS dobro sodelüvle s prekmurskimi Madžari.

ri so drüga, tretja, šrta generacija zvöjn Porabja, ka sto smo Slovinci, kaše tradicije, kaše vrejdnosti mam?

»Leko povejm, kak čé bi se njim vrata oprla. Tau sem vido na obrazaj, ka „sem spoj nej znau, ka slovenstje korenine mam, ka pomeni za Slovence biti pa zaka bi dja tü nej béjo Slovenec“. Ne povejm, ka smo vse lidi dosegli, nej, tau je samo en mali stopaj béjo, depa nika smo začnili. Zdjaj tak véjdim, kak čé bi ponosni začnili biti na tau, ka »sem Slovenec«. Tak mislim, ka smo s tejm tau dosegnili, ka je že dobro biti za Slovence. Moramo z mladimi vtjüper delati, ka brezi nijj nej mamo prihodnosti, ne moremo goraostati kak porabski Slovinci. Samo z lejpimi rečami je leko k sebi spravimo, tau je veliko delo, na tejm si zmišlavati trbej, ka tau siliti ne moreš. Leko povejm, ka veltji glas je béjo tau v Ljubljani tü, gda so zvedli, tjelko nas je, ka

vsej zamejcov je menje gratalo, nas porabski Slovincov je za eno tretjino več gratalo. Tak mislim, ka s tejm ljudskim štetjóm mam en taši fundament, na steroga se leko zéjda.«

Kak leko maš ti na telte pri srcej nas porabske Slovence že od mladi lejt? Tebi je slovenstvo vse, tebé slovenstvo žené!

»Dosta mi pomeni, v tejm sem goraraso. Ranč ne morem tau premisliti, ka tøj smo Slovinci žéjvali že prvim kak Vaugri, pa se ma zgodéjti, ka gnauk samo nas nede več. Pa tau samo zavolo tauga, ka smo se nej brigali za tau, aj porabski Slovinci goraostanemo. Sploj zdaj, gda nas tak matični rosag kak vogrska vlada fejs pomagata, zdaj gda je vse od nas odvisno. Od tauga slabše bi se ranč nej moglo zgodéjti,« pravi predsednik Karči s skonznatimi očami.«

Kak predsednik DSS, kak politik, kak vzemeš svojo delo, kak leko opiraš dvera pri vladi, ministrstvaj?

»Dja rad delam tau, če bi nej emo volau k tauma, bi se té ranč nej vzéu za tau. Dja tau z veseldjom delam, spoj pa tak, če kaj dosegnemo, naprej pridemo kak pri pravica j tak finančno ali moralno za porabske Slovence. Tějsto plus energijo pa mauč dá, ka leko tadale delaš. Dja se rad z lüstvom spravlam, sem rad med lüstvom. Če té štiri lejta gledamo, ka sem delo, smo zatok nika dosegnili, smo naprej prišli. Če tau ne vejš, kak se trbej karte špilati, té je bole težko. Djeste ka dosegneš kaj, djeste ka nej, depa tau aj se ti nikdar ne véjdi na obrazi, eštje se té smeješ, gda ne dobiš tašne informacije, ka bi zaté dobre bilé. Depa te že vejš, ka eno drügo štrategijo vönajdeš. Najbola glavno je pa tau, ka nikdar ne povejm, ka tau se nej posrečilo, té tau zdaj njamo. Nej! Dostakrat tak vögledalo, ka šanse nejga, pri mlini na Gorenjom Seniki tü tak bilau, leko ka se vse stavi. Tak, ka mo-

raš potrplivi biti, moraš delati, volo meti, rad meti tějsto, ka delaš pa tějsto lüstvo, za stero delaš. Pa maš cilje! Moraš meti eno smer, ka ščeš dosegniti, kama ščeš pridti, té maš motivacijo tü. Pa če lüstvo véjdi, ka rejsan maš dober cilj pa je tista smer, paut dobra, kama ščemo pridti, té lüstvo tü bola za té stane. Tau je dobra pelda béjla, gda je ljudsko štetje bilau, ka je lüstvo vtjüpstanilo, vsi so prajli, dobro, té démo naprej. Tak ne moreš lüstvo nagočavati, če njim nika ne moreš ponidéjti. Moraš cilje, vizije meti za skupnost, pa če so dobri, te pride lüstvo tü vcuj. Ména nikdar

najdti, ka je vsakšoma dobra.«

Sto so ti leko na najvekšo pomauč pri tejm, aj leko dosegnete svoje cilje v DSS?

»Tak mislim, ka cejlo skupnost, vsej porabski Slovincov nas je malo, zato vsi moramo vtjüpprejšati, samo tak leko demo naprej. Če gledamo Državno slovensko samoupravo, tějsti pomagajo največ, steri so najbola pauleg, kak na našom uradi Anita Kovač pa vsi, steri so taum v pisarnaj. Vedeti trbej, ka vsikdar več je administracije, pa leko povejm, ka brezi nji bi nika nej mogo dosegniti, njéjvo delo je ranč tak potrejbno kak mojo. Depa ranč tak mi

S slovensko predsednico Natašo Pirc Musar in njenim možaum pri malom Triglavi v Andovcaj

nej žau, ka trbej tějti, dostakrat zazranka odéjdem pa večer préjdem domau. Tau, ka daleč se trbej voziti kak v Pešt tak v Ljubljano (méj bola v Budimpešto odimo), pa djé tak, ka za pet minut demo, depa važno je, ka si tam, tau vsepovsedik gledajo. Pa kak sam že pravo, tau smo že tü dosegli, ka vejo, ka kak Slovinci se ne njamo, kak smo prajli, gda je bilau ljudsko štetje, pa kak pravi nauta: „Mi Slovinci, mi se ne podamo“. Dja sam tü tak, ka se ne podam. Dém pa probam, zmišlavam si nauve ideje, se pogučavam, poslōšam lüstvo, ka od nji dobiš ideje. Tašno paut moraš

je na pomauč slovenska zagovornica, Erika Köleš Kiss, z njauv tü skur vsakši den po telefoni gučiva, si tapovejva, ka je nauvoga, kak tadale, če kaj štjemo redti, kama mošli, tak, ka cejlo tašo delo si vse pogučéjva. Pa ranč tak vse si zgončéjva z Andreo Kovács, predsednico drüge krovne organizacije, Slovenske zveze pa vtjüper delamo. Z drüdjimi delavci se tü dosta

pogučavamo na zvezi, fejs me podpirajo, istino, tadale delam pri novinaj tü. Nikak sem vsikdar srečo emo, ka sem v tašni mestaj delo, gde sem rad delo pa je dobro lüstvo bilau. Dja tak mislim, ka dobre stike mam z lidami. Tau tü vejmo, ka tašo nega, ka bi vsakšoma vse dobro bilau. So taši tü, steri povejo kakšo kritiko, ka je nej dobro, ka se njim ne vidi. Tau nej baja, tau se vcuj držéj, dosta vse sem se že navčo s tauga tü. Najbaugše je, če mi v oči povejo ali mi napišejo. Tau je zamé velka pomauč.«

*Klara Fodor
foto DSS*

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

AVTOR: MATJAZ HLADNIK		AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA BULLOCK	ŠPORTNI VADITELJ	BYPASS	POGOVORNI IZRAZ ZA PRVO	OČKA, ATI	SLOVITO DIRKA LIŠČE V FRANCIJI	MANJŠI OREH, OREŠČEK
DEL NOGE POD GLEŽNJEM						5		
RAZSODNIK V NESODNIH SPORIH								
SLABO VREME				2				3
SPODNJI DEL POSODE					NAŠ PISATELJ (SO) AMORALNOST			
ČUDAK								
4							HELA ERŽIŠNIK	
ENOJNIK, ORIGINAL								
DRUGI MESEC V LETU					LASTNIK TESLE (ELON)			
					PODROČJE MINISTRA			
INDUSKI SAHOVSKI VELEMOJSTER (VIŠVANATAN)					RITA ORA	IGRALEC PERILMAN NAJVEČJA JADRANSKA LUKA		PRIMORSKA ENO-LONČNICA
								OBER
GORA V POSOČJU (2144 M)		6						
TROPSKO DREVO S TEMNIM LESOM, TEAK						1		
ŠTEVILKA V REDOVALNICI								
VRTLJIVI DEL ELEKTROMOTORJA								

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	6

V četrtek 8. februarja bo oddaja Slovenski utrinki na sporedu TV Slovenija 1 ob 14.35. Ponavljanje magazina bo na sporedu TV Slovenija 3 v nedeljo 11. februarja ob 19.30. Oddajo si lahko kasneje ogledate na spletnem naslovu:

<https://www.rtvslo.si/tv/oddaja/84>

Pridružite se nam pred zasloni!

TV SPORED

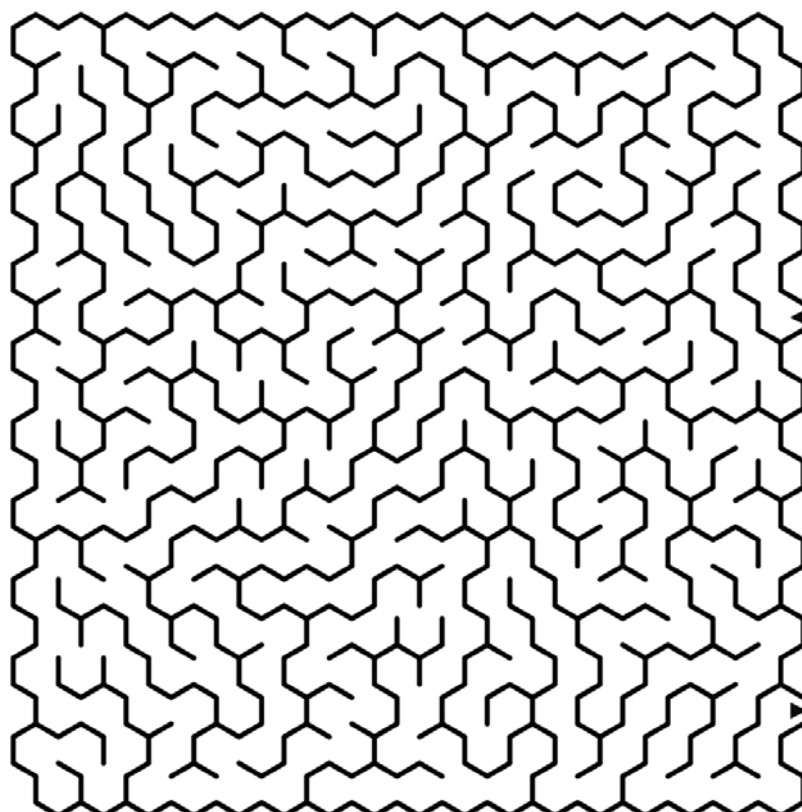
Na naslednji povezavi najdete pregleden spored TV Slovenija 1 in Slovenija 2 za izbran dan:

<https://tvspored.delo.si/>

SUDOKU

8	2					3		
	5			2		6	4	9
4		7						
9	1			8	2		5	
			7	5	1			
	7		3	4			1	8
						4		3
1	8	6		9			2	
		4					9	1

LABIRINT

Zveza Slovencev na Madžarskem in
Državna slovenska samouprava
vas prsrčno vabita na proslavo ob

SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

v četrtek, 8. februarja 2024, ob 14.00
v konferenčni dvorani
Slovenskega doma v Monoštru
(9970 Monošter, Gárdonyi ulica 1).

O pomembnosti kulture in jezika bo spregovoril
dr. Darjo Felda,
minister za vzgojo in izobraževanje.

Kulturni praznik bomo počastili z nastopom
učencev OŠ Monošter,
dijakov Srednje šole Bele III.,
Gimnazije svetega Gotarda
in odraslih kulturnih skupin ZSM.

Po slovesnosti ste vljudno vabljeni na sprejem
v restavraciji Lipa.

»Zatok mi vsikdar ostani ti vórna,
Vej ge tebe nut v srcej samo man;
Daleč je eške poštija železna,
Daj mi rokau zdaj, če ti kaj velán!«

F. Prešeren, *Železna cesta*
Prevod, Dušan Mukič

VABILO

ZIMSKO USTVARJANJE

Adel Szabo, 5 let, vrtec Monošter

Spoznavamo gozdne živali

Ptičje krmilnice, slovenska skupina Zvezdice

V Monoštru skozi okno opazujemo ptice.

Ptice so izdelovali otroci iz vrtca Sakalovci.

Porabje

Tednik Slovencev na Madžarskem
Izhaja vsak četrtek

Založnik
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Nikoletta Vajda-Nagy

Naslov založnika in uredništva
H-9970 Monošter/Szentgotthárd, Gárdonyijeva ul. 1
T: 0036 94/380 767
E: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk
TOPnet, d. o. o.
Kupšinci 49d, 9000 Murska Sobotna, Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika Vlade Madžarske, oddelek za
narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem
ter Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v
zamejstvu in po svetu.

Letna naročnina za Madžarsko 2.600 HUF,
za Slovenijo 22 EUR, za druge države 52 EUR oz. 52 USD.

Številka bančnega računa:
HU75 11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

www.porabje.hu